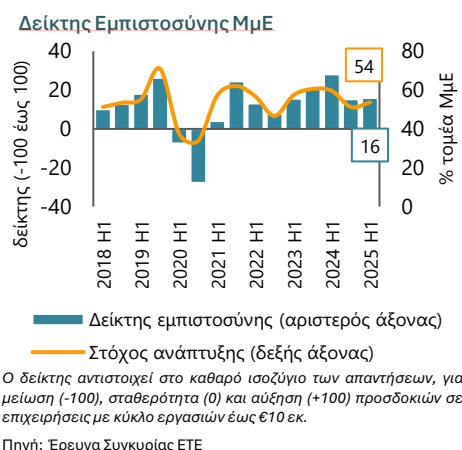

Η διεθνής αβεβαιότητα αναμετράται με τις αντοχές του ελληνικού επιχειρείν

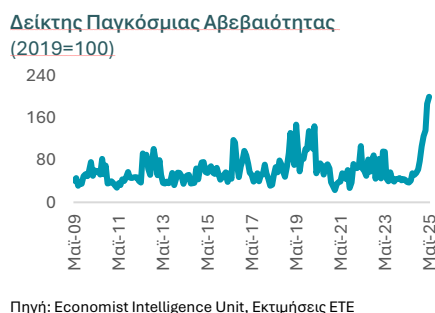
Με την παγκόσμια αβεβαιότητα σε ιστορικά υψηλά επίπεδα έντασης και διάρκειας, επιτακτικό γίνεται το ερώτημα κατά πόσο πλήττει τα αναπτυξιακά σχέδια των επιχειρήσεων και δοκιμάζει τις αντοχές τους. Αυτή την απάντηση αναζήτησε η Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της ΕΤΕ κατά την τακτική της έρευνα στις ελληνικές ΜμΕ, καταλήγοντας σε ένα κάπως απρόσμενο συμπέρασμα: Η πρωτοφανώς έντονη διεθνής ρευστότητα της τρέχουσας συγκυρίας δεν αποτυπώνεται σε ανάλογη κατακλυσμική επίδραση στα λειτουργικά μεγέθη του ελληνικού επιχειρείν. Οι υψηλές τους άμυνες φαίνεται να οφείλονται σε ένα συνδυασμό (i) υψηλής ανθεκτικότητάς τους μετά την εμπειρία των απαντωτών κρίσεων, αλλά και (ii) μιας διαφαινόμενης σχετικά χαμηλής ευαισθησίας τους σε αυτό τον τύπο των εμπορικών διαταραχών.

Αμετάβλητος έμεινε ο Δείκτης Εμπιστοσύνης των ΜμΕ, με το ποσοστό των επιχειρήσεων που στοχεύει σε ανάπτυξη να παρουσιάζει μικρή ανάκαμψη

Ξεκινώντας από την κρίσιμη παράμετρο του επιχειρηματικού κλίματος, διαπιστώνεται ότι οι προσδοκίες των ελληνικών επιχειρήσεων, παρά την υψηλή αβεβαιότητα, έχουν παραμείνει αμετάβλητες το πρώτο εξάμηνο του έτους. Ειδικότερα, ο σχετικός Δείκτης Εμπιστοσύνης που παρακολουθεί η ΕΤΕ διατηρήθηκε κοντά στα επίπεδα του προηγούμενου εξαμήνου (16 μονάδες), όντας σημαντικά υψηλότερα από το μέσο όρο της προηγούμενης δεκαετίας (7 μονάδες). Παράλληλα, η πλειοψηφία του τομέα διατηρεί ενεργά σχέδια ανάπτυξης, σημειώνοντας μικρή άνοδο έναντι του προηγούμενου εξαμήνου (από 51% σε 54% των ΜμΕ).

Εμβαθύνοντας στα αποτελέσματα ανά τάξη κύκλου εργασιών, επιβεβαιώνεται η δομικώς υψηλή ανθεκτικότητα των μεσαίων επιχειρήσεων έναντι των μικρότερων μεγεθών, κατακτώντας i) ανοδικό Δείκτη Εμπιστοσύνης (έναντι οριακής πτώσης των λοιπών ΜμΕ) και ii) σταθερά ισχυρότερη κατεύθυνση προς αναπτυξιακούς στόχους και σχέδια.

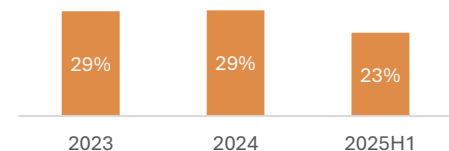
Η ιστορικά υψηλή αβεβαιότητα δεν «περνάει» με ανάλογη ένταση στα λειτουργικά μεγέθη των επιχειρήσεων

Διερευνώντας περαιτέρω τη συγκυρία, παρατηρούμε ότι ο Δείκτης Παγκόσμιας Αβεβαιότητας κατά το πρώτο πεντάμηνο του 2025 – και ιδιαίτερα μετά τις δασμολογικές ανακοινώσεις των ΗΠΑ στις 2 Απριλίου – κατέγραψε τιμές υπερτριπλάσιες του μέσου όρου της τελευταίας δεκαετίας, υπερβαίνοντας ακόμα και τα επίπεδα κρίσεων όπως η πανδημία ή η χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Την επιδείνωση των συνθηκών διεθνούς αβεβαιότητας επιβεβαιώνει το 55% του τομέα ΜμΕ, με το ½ αυτών να δηλώνει ότι σχετίζεται άμεσα με τις επιθετικές δασμολογικές πολιτικές και το υπόλοιπο ½ με γεωπολιτικούς κινδύνους.

Με αυτό ως δεδομένο, το κρίσιμο ερώτημα είναι πώς διαμορφώνεται η συνολική αίσθηση πίεσης που δέχονται οι ελληνικές επιχειρήσεις από το εξωτερικό περιβάλλον. Εδώ τα αποτελέσματα της έρευνας αποκτούν μεγαλύτερο ενδιαφέρον: Η σταδιακή διαχείριση της πίεσης

από παραμέτρους που έπληξαν έντονα το ελληνικό επιχειρείν τα προηγούμενα χρόνια (όπως οι υψηλές τιμές

Ευρεία πίεση* εξωτερικού περιβάλλοντος στη λειτουργία της επιχείρησης (% τομέα ΜμΕ)

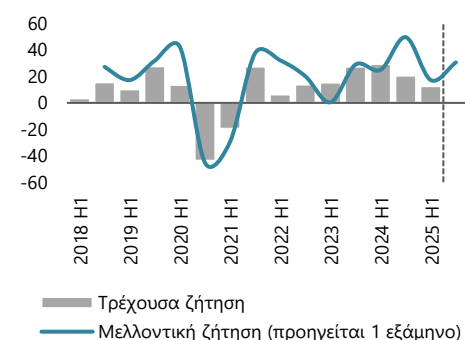
*Η πίεση εξωτερικού περιβάλλοντος περιλαμβάνει τους παράγοντες: διεθνής αβεβαιότητα, ενεργειακό κόστος, κόστος πρώτων υλών, δυσκολία εύρεσης προσωπικού, αδύναμη ζήτηση
Πηγή: Έρευνα Συγκυρίας ΕΤΕ

ενέργειας) φαίνεται να αντισταθμίζει την τρέχουσα αβεβαιότητα λόγω των δασμολογικών πολιτικών. Έτσι, μόλις το 23% του τομέα αναγνωρίζει ευρεία πίεση (από πολλαπλούς παράγοντες εξωτερικού περιβάλλοντος) στη λειτουργία της επιχείρησης, έναντι 29% για την προηγούμενη διετία, φανερώνοντας ότι οι άμυνες του επιχειρείν έχουν ενισχυθεί. Την εικόνα αυτή επιβεβαιώνουν τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα (της τάξης του 10%) στα οποία βρίσκονται οι δείκτες που μας δίνουν τα πρώτα σήματα κινδύνου όσον αφορά τη χρηματοοικονομική τους υγεία: το μερίδιο του τομέα που βρίσκεται στα όρια επιβίωσης και το μερίδιο του τομέα με έντονα προβλήματα ρευστότητας.

Με όχημα την ανάκαμψη της ζήτησης, οι επιχειρήσεις στοχεύουν σε ένα θετικό 2025

Στηριζόμενες στις υψηλές αντοχές τους, οι ΜμΕ παραμένουν αισιόδοξες για το μέλλον. Συγκεκριμένα:

Συνθήκες Ζήτησης
(Δείκτες, -100 έως 100)

Ο δείκτης αντιστοιχεί στο καθαρό ισοζύγιο των απαντήσεων για μείωση (-100), σταθερότητα (0) και αύξηση (+100).

Πηγή: Έρευνα Συγκυρίας ΕΤΕ

✓ Ο Δείκτης Μελλοντικής Ζήτησης καταγράφει ανοδική δυναμική, φθάνοντας τις 31 μονάδες (από 17 το προηγούμενο εξάμηνο), υποδηλώνοντας αισιοδοξία για αντιστροφή της πτωτικής τάσης του τελευταίου 1,5 έτους.

✓ Το ποσοστό των ΜμΕ το οποίο θεωρεί πως η αδύναμη ζήτηση αποτελεί πιεστικό πρόβλημα έχει μειωθεί στο 32% του τομέα (από 41% την προηγούμενη διετία), φανερώνοντας ότι οι ΜμΕ ερμηνεύουν την αναμενόμενη βελτίωση στις συνθήκες ζήτησης ως έχουσα δομικά χαρακτηριστικά.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι ελληνικές επιχειρήσεις αναμένεται να διατηρήσουν τον αναπτυξιακό τους δυναμισμό, με αύξηση των αποπληθωρισμένων πωλήσεων κατά 4% το 2025, έναντι 3,6% το 2024 - επίδοση που ευθυγραμμίζεται με τη γενική τάση του

επιχειρηματικού τομέα. Η πρόβλεψη αυτή τελεί υπό την προϋπόθεση ότι θα αποφευχθεί περαιτέρω κλιμάκωση στις γεωπολιτικές εντάσεις (όπως αυτές με επίκεντρο τη Μέση Ανατολή). Σε διαφορετική περίπτωση, ενδέχεται να ανατραπούν οι επιχειρηματικές προσδοκίες - ένα ενδεχόμενο που, βάσει προηγούμενων εμπειριών σε περιόδους διεθνούς ρευστότητας, δεν μπορεί να αποκλειστεί. Ωστόσο, υπό την αίρεση απουσίας ακραίων ανατροπών, το ελληνικό επιχειρείν έχει αποδείξει ότι, κεφαλαιοποιώντας τις εμπειρίες της προηγούμενης δεκαετίας, διαθέτει την ικανότητα να πλοηγείται με επιτυχία σε σύνθετα και ασταθή περιβάλλοντα.

Η μελέτη μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, στην ενότητα Μελέτες και Οικονομικές Αναλύσεις (Κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα): <https://www.nbg.gr/el/omilos/meletes-oikonomikes-analuseis/reports/smes-2025-h1>

Αθήνα, 17 Ιουνίου 2025